

De

W₅ O₁ O₁ R₂ D₂ E₁ N₁ A₁ A₁ R₂

Contactblad voor scrabblespelers

MEI 2023

JAARGANG 32 / 2

Onder de auspiciën van het
Nederlandstalig Scrabbleverbond VZW

Verantwoordelijke uitgever: NTSV Holdestraat 42 8700 Tiel

Colofon

Jaargang 32 nr 2, mei 2023

Aan dit nummer werkten mee:

Jean Donné, Greet Faes, Myriam Gallin,
Lizette Janssens, Bert Leyssens
Chantal Naessens, Bernard Roose,
Ronny Rutten, Brigitte Ryckaert,
Tony Vandeborn, Freddy Van Looy,
An Verbeke, Bart Verbeke

Eindredactie en vormgeving:

Godelieve Monden

Drukwerk:

Budget-Copy

Cover: F. Denys

Het **volgend nummer** verschijnt
19/08/2023 (deadline 05/08)

Opmerkingen of ideeën?

Stuur naar: dewoordenaar@ntsv.eu

Bestuur NTSV:

Chantal Naessens,
voorzitter & webmaster
Ronny Rutten, ondervoorzitter
Jan Wouters, secretaris
Martine Driegelinck, penningmeester
Bert Leyssens, raadslid

Rankingverantwoordelijken:

Ronny Rutten, Kurt Farasyn

Taalzaken:

'Stichting Woordenschat'
Coördinatie Ronny Rutten

Nieuwsflash:

De nieuwsflash van het NTSV is een
informatiekanaal dat via e-mail wordt
verspreid. Indien je deze wil ontvangen,
mail dan naar webmaster@ntsv.eu

www.ntsv.eu

Inhoudsopgave

3	Voorwoord
4	Afscheid Cécile Verstraete
5	Zeil je voor het eerst?
6	Analyse IC Blanco Tielt
7	Stichting Woordenschat
8	Het mooiste ei van het land — Uit de oude doos
9	Artistiek hoekje
10 - 11	Munteenheden
12	The Charlies are the champions! — Speler in de kijker
13	Eventjes laën
14	Analyse NTSV Interclub Bilzen
15	In Godsnaam — Vaarwel Wytze
16 - 17	Tropische vissen
18	Analyse Damenskampioenschap Destelbergen
19	Bekende duo's
20	Scrabbleweekend Blankenberge
21	2-letterwoorden
22	Kleine weetjes
23	Puzzelhoekje

Seizoensplanning

10/06/2023	Interclub Alfabet Putte
24/06/2023	Interland Nederland - België
29/07/2023	Interclub De Wase Sint-Niklaas
19/08/2023	Interclub Littera Tessenderlo
16/09/2023	Seniorenkampioenschap Blanco Tielt
30/09/2023	Interclub 't Peird Dendermonde
21/10/2023	Interclub Coxhyde Koksijde

van Dale

Voorwoord

Beste scrabbelaars,

Wanneer jullie deze editie in handen krijgen is de 5de IC van het seizoen 2023 afgelopen.

In maart vond de 2de Algemene Vergadering online plaats via een zoommeeting. Dit bleek wederom een succes. Dankzij de positieve medewerking van de aanwezige effectieven kende de AV een vlot verloop en na amper 1u30 was die afgelopen. Mijn dank gaat ook uit naar de bestuursleden van het NTSV die het mede mogelijk gemaakt hebben dat alles vlot kon verlopen.

Van het mooie lenteweer is er nog geen sprake maar scrabbelaars laten zich hierdoor niet ontmoedigen. Weer of geen weer, we blijven doorgaan!

Op het ogenblik dat de vakantie-uittocht naar het zuiden begint, gaat onze Belgische delegatie in de tegenovergestelde richting naar Apeldoorn voor de 24ste interland. Wie weet wordt dit dé editie voor Nederland waar zij al zo lang op wachten?

Helaas hebben we ook afscheid moeten nemen van 2 fervente scrabbelaars: Cécile Verstraete en Wytze Groen. Beiden heel nauw betrokken bij het scrabblegebeuren in hun club en trouwe deelnemers van de NTSV-activiteiten.

Afscheid nemen is met zachte vingers dichtdoen wat voorbij is
en verpakken in de goede gedachten van je herinnering.

Uw voorzitter,
Chantal Naessens

Beste familie, beste genodigden, beste collega's,

Als huidig voorzitter van Scrabbleclub Ypsilon Jette wil ook ik hier graag hulde brengen aan Cécile.

De scrabblecarrière van Cécile begon in 1979 toen ze na haar brugpensioen samen met haar man in Koksijde ging wonen en daar lid werd van Coxhyde. Ze werd er secretaresse van de club. In Spanje, waar ze de winter doorbrachten, speelde Cécile ook scrabble in het Frans.

Eind jaren tachtig keerden ze terug naar Brussel en werd ze lid van Ypsilon Jette, de club opgericht door Hort Ruyloft.

Ik heb Cécile leren kennen in 2009, toen ikzelf in clubverband begon te scrabbelen. Zij was toen voorzitter en ze is dat gebleven tot september 2017. Ook daarna leidde ze, als 93-jarige nog wekelijks de scrabblepartijen in Jette en ze is dat blijven doen tot in 2020 corona uitbrak. Daarna werd, door de epidemie, scrabbelen in clubverband moeilijk of zelfs onmogelijk. Cécile had het daar zeer moeilijk mee. Gelukkig had zij de digitale sneltrein niet gemist en kon ze heel goed overweg met haar laptop of tablet. Daardoor konden we via skype het scrabbelen wekelijks verderzetten en ze was daar zeer dankbaar voor.

Toch heeft corona zijn tol geëist want toen het opnieuw mocht, werden de verplaatsingen voor Cécile te moeilijk. Ze is de laatste keer naar Jette gekomen op 15 september 2022. Ze was toen 98 jaar.

Cécile had een groot hart voor de scrabble maar vooral voor haar club. Na een toernooi was ze altijd meer geïnteresseerd in wat we als club gepresteerd hadden dan in haar eigen resultaat. En ze was stiekem ook wel een beetje fier toen we beter gescoord hadden dan de andere Brusselse clubs. Ook als ze, vanwege haar gezondheid, niet meer lijflijk aanwezig kon zijn, bleef ze sterk geïnteresseerd. Zo ontving ze graag wekelijks de resultaten van de club en was ze steeds benieuwd hoe we het op een interclub hadden gedaan.

Cécile was een goede en gedreven scrabbelaarster. Ze was ook gastlid van de clubs in Sint-Pieters-Leeuw, Strombeek-Bever en Evere. Bovendien nam ze ook zeer graag deel aan interclubs en andere toernooien. Ze was er de nestrix van de scrabbelaars; een bestuurslid van het NTSV noemde haar recent de keizerin van de scrabble. In 2013 vertelde Cécile daarover in de Woordenaar, het contactblad voor scrabblespelers: "Ik ga zo graag naar toernooien omdat ik er de warme vriendschap ervaar".

En zo was Cécile ook: iemand met een grote en warme persoonlijkheid, een intelligente vrouw met wie het aangenaam praten en vertoeven was. Ondanks de tegenslagen die ze gekend heeft, bleef ze positief en was ze dankbaar voor dit leven.

Cécile, ik ben blij jou gekend te hebben: je was een fijn mens met het hart op de juiste plaats. Niet alleen Scrabbleclub Ypsilon Jette maar ook de ganse scrabblegemeenschap verliest een trouwe en graag geziene speelster. Getuige daarvan zijn onder andere de woorden van medeleven die ik ontving van een clubvoorzitter: «De club betuigt haar medeleven naar aanleiding van het overlijden van scrabblemonument Cécile Verstraete. Haar leeftijd van 98,9 jaar benadert het percentage dat ze van ons krijgt voor wie ze was als mens. Een fijne vrouw met een hart van goud». Velen verliezen ook een goede vriendin.

Mag ik nu ook vragen aan de scrabbelaars die hier aanwezig zijn recht te staan. Ik wil op die manier graag samen met jullie afscheid nemen van Cécile en ik wil dat doen met een vers van Stijn De Paepe, een dichter die in 2022 op 42-jarige leeftijd overleed:

*'Er is alleen wat niet meer is
en elke dag smaakt naar gemis
en ruikt naar wie er altijd was.
Dat neemt zijn tijd. maar weet één ding:
ze is er nog. Herinnering
omhult je als een warme jas.'*¹

Rust zacht Cécile.

Elke hobby of vak maakt gebruik van een eigen jargon. Maar de zeil- en/of scheepswereld levert wel een royaal vocabulaire af. De Russische tsaar Peter bijvoorbeeld werd in het sloopstimmervak geschoold in Nederland. Met als gevolg dat er in het Russisch tientallen termen voorkomen, stammend uit het Nederlands. Wat dacht je van kiel, kompas en matroos - onverkort overgenomen uit onze taal ?

Het begint er al mee dat je de verschillende types zeilschepen leert kennen. We kennen een jacht. Maar wat dacht je van een **kits**, een **yawl**, een **sloop**; er zijn **klippers**, **schoeners** en **tjalken**. Bekend in Nederland zijn de **skutsjes**. En dan hebben we het nog niet gehad over **catamarans** of zelfs **trimarans**. En ja: het **kofschip**, ons bekend vanuit een andere context bestaat echt! Echte kenners doen lyrisch over de vorm van **boegspriet**, **preekstoel**, **scheg** en **zeeg** .....

Vreemd genoeg is qua masten niet alles maar toch héél véél geoorloofd bij het scrabbelen: van een **éénmaster** tot en met een **...twaalfmaster**.

Qua zeilen zijn we met de hedendaagse boten snel rond: we onderscheiden de **fok**, de **genua**, en het **grootzeil**, meestal gesneden uit **dacron**. Elk zeil, behalve de **spinnaker**, heeft een **tophoek**, een **halshoek**, en een **schoothoek**, en het wordt opgeborgen in de **zeilzak**. Hoewel de meeste zeilen kunnen opgerold worden, krijgt enkel de **rolfok** genade van de SWL. In de haven kan het grootzeil rond de **giek** gebonden worden, je houdt het samen met **knuttels**. '**Achterlijk**' is de weinig flatterende naam voor iemand die niet van de snuggerste is, en als dusdanig terug te vinden in de SWL. Maar het is ook de achterzijde van een zeil. Ergo bestaan ook luguber genoeg een... **voorlijk** en een **onderlijk**!

Als de wind toeneemt gaan we **reven**; het zeiloppervlak kleiner maken. Dat kan o.a. met een **reeflijn**. We varen aan de wind, met halve of ruime wind. Als je met de neus van het schip of de boeg door de wind gaat, ga je **overstag**. Als je met de achterkant van het schip of het hek door de wind gaat, **gijp** je. Als dit laatste intentioneel en gecontroleerd gebeurt is er niets aan de hand. Maar bij achterlijke wind kan de giek onbedoeld en met grote kracht en snelheid van boord veranderen; dat heet een **klapgijp**. Het is de voornaamste oorzaak van zware ongevallen. Je voorkomt dat met een touw met de heerlijke naam *bulletalie* - onbegrijpelijk NIET opgenomen in de SWL. Je kan **opkruisen**, **afkruisen** en **laveren**. De luwte van de zeilen noemen we **lijzijde**, de windkant de **loefzijde**. Vandaar de uitdrukking 'iemand de loef afsteken': je neemt iemand de wind uit de zeilen. Op zee zijn er wel wat voorrangsregels; een van de voornaamste is 'loef wijkt voor lij'. Makkelijker te begrijpen is dat je niemand aan loefzijde mag voorbijsteken, je moet **oplopen** aan de **lijzijde** of **lijkant**.

Qua touwen onderscheiden we het staand en het lopend want. Het staand want is statisch; beweegt niet. De **verstaging** bijvoorbeeld, die via de **zalingen** loopt, en het **achterstag**, behoren tot het staand want. Het lopend want omvat onder meer de schoten met de **fokkenschoot** en de **grootschoot**, bevestigd aan de **overloop**. Zorg er altijd voor dat de schoten niet kunnen **schavielen**!

In de kajuit heb je de **kombuis**. Hier hebben we voor het serviesgoed nog zo'n heerlijke term, NIET voorkomend in de SWL: het komaliewant. Verder is er in de kajuit een voorziening voor het opbergen van het **oliegoed** en de reddingsgordels. Het **pyrotechnisch** materiaal waaronder **vuurpijlen**, **rookpotten**, **stakelichten** en **flares** wordt vanzelfsprekend apart opgeborgen.

En na een hopelijk veilige en aangename zeetocht kan je de haven **aanvaren** en daar **afmeren**; je legt de **landvasten** op de **kikker** aan het **ponton**, de **steiger** of de **...vingerpier**. Vroeger kon je **ontmeren** om af te varen. Die term raakte in onbruik. **Aanmeren** en **afmeren** zijn in principe hetzelfde. Al kan je zeggen dat afmeren eerder tijdelijk is (bijvoorbeeld om te **bunkeren**). Als je aanmeert blijf je langer, bijvoorbeeld om te overnachten.

Het bovenstaande is een zéér beperkt overzichtje van scheeps- en zeiltermen. Als je zeilcursus volgt heb je de eerste uren meer moeite met het vocabularium dan met de boot zelf... En al helemaal als je voor het eerst de **helmstok** mag bedienen en de lesgever roept: 'Eerst **afvallen**. En straks wat **oploeven**...!'

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1															
2						C	O	X		L		P	I	J	K
3	Z	W	E	T	J	E			W	A	V	E	S		
4	O					D	E	M	I	S		N			
5	O				G	E	G	A	S	T	E	N			
6	R			H	E	L				E		Y			
7	s									N					
8	T						U	D	U	S					
9	E	B					H	U	K						
10		L						N						C	
11	V	O	O	R	D	I	E	N						A	
12		N						I						M	
13		D			Z	A	N	G	E	R	E	N		B	
14		S			A	F		E						E	
15	s	T	E	M	T			R	E	E	P	K	E	R	F

Deelnemers	:	99
Beurten	:	20
Totaalscore	:	1053
Scrabbles	:	6
Solo's	:	0
Soloscrabbles	:	1
Hoogste beurtscore	:	110
Nulscores (gem./deelnemer)	:	1,37
Topscores (gem./deelnemer)	:	5,27
Scrabbles (gem./deelnemer)	:	1,89
Getrokken blanco's	:	3
Beurten met Q	:	1

GELEGDE SCRABBLES

Beurt	Punten	Wordingen
2	2	DUNNIGER - NEURING
3	3	LASTENS
9	9	VERGOOID - VOORDIEN
10	10	REEPKERF
13	13	OERZOET - ZERROOTJE - ZOETROZE - ZOOGSTER - ZOORSTE
17	17	ZANDEREN - ZANGEREN - ZONDAREN

SOLO's - DUO's - TRIO's

Beurt	Punten	SOLO	DUO
7	7		Bert Leysens en Johan Vanluchene met DEMIS
10	10	Soloscrabble Bruno de Bouvere met REEPKERF	

TOPS - TOPPER(s)

Aantal	13	Bert Leysens
--------	----	--------------

NULLEN - TOPPER(s)

Aantal	5	Annemie De Waele en Joseph Vandaele
--------	---	-------------------------------------

CRUCIALE ZETTEN en ANDERE WEETJES

Enkel Bruno de Bouvere vond de 6 scrabbles

Beurt 2: Jan De Ridder en Dirk Van den Herrewegen weten met NEURING de schade te beperken tot 27 punten op 17 spelers die DUNNIGER hadden. Al de anderen verloren minstens 69 punten.

Beurt 3: Wie de scrabble niet vond, verloor terug al 38 punten. Hierdoor hadden slechts 32 spelers op dit moment 50% of meer tegen de zaal.

Beurt 5: GEGASTE werd door 9 spelers gevonden. Van de top-3 op dat moment was enkel Bruno De Bouvere één van de gelukkige vindsters. Een eerste afscheiding is een feit.

Beurt 8: Niemand uit de uiteindelijke top-10 wist deze topzet te vinden, of er werd te veel getwijfeld aan de aanbouw GEGASTEN.

Beurt 10: Met de soloscrabble REEPKERF wist Bruno De Bouvere minstens 70 punten meer te scoren dan alle andere scrabbelaars. Hierdoor werd de kloof met de tegenstand praktisch onoverbrugbaar.

Beurt 10: Annemie De Waele tuimelt hier uit de top-10 door een nulscore. Ze geeft haar plaats af aan William Callewaert, die het echter ook maar tot beurt 13 uitzingt in de top-10.

Beurt 15: Guido Laurent moet zijn top-3 plaats terug afgeven aan Danny Crabbé. De uiteindelijke top-3 heeft zijn plaats gevonden.

GE-woorden

Scrabbelaars die tijdens het spel afgaan op hun buikgevoel, kunnen daar wel eens pijn in hun buik van krijgen. Bij het maken van een verkeerde keuze laten boersere types -alle respect voor hen- zich wel eens ontvallen dat ze "daar het schijnt van krijgen!". Bijvoorbeeld wanneer ze tot hun verrassing moeten vernemen dat meerdere spelers met GESCHEID een geldige scrabble vormden.

We weten allemaal dat de Nederlandse taal bijna onuitputtelijke mogelijkheden biedt wat betreft de creatie van samenstellingen. Ook bij de vorming van GE-woorden is dat zo. In de Van Dale Online worden dat soort van woorden op twee manieren vermeld. Sommige werden als lemma opgenomen: bijv. GEKLAAG, GEZANIK, GEZEUR, maar ook de wat leukere GEKNUFFEL en GEFLIKFLOOI. Bij geen enkel woord uit die categorie fronsen we de wenkbrauwen. Van Dale Online spaart tal van lettertekens door bijkomend in een aparte categorie, meer bepaald achter het lemma 'GE-', exact 120 GE-woorden op te sommen zonder enige woordverklaring. Voor Van Dale wordt in die gevallen het voorvoegsel GE- gebruikt om van werkwoorden zelfstandige naamwoorden te maken ter aanduiding van een voortdurend of een telkens herhaald (en daardoor min of meer als vervelend ervaren) GEDOE: bijv. GEAARZEL, GEBEDEL, GEFRIEMEL, GESTUNTEL, GEJAMMER, GEMOPPER, GETWIJFEL, GEWEEKLAAG, GELOBBY en GEMOR. Uiteraard is die opsomming niet uitputtend. Decennialang kon men tijdens een scrabblespel alleen punten krijgen voor de door Van Dale opgenomen woorden.

In het jaar 2020 gaf de toenmalige OTC (Overkoepelende Taalcommissie) groen licht aan de Nederlander Floris van Ouwkerk om op een objectieve wijze een dossier met GE-woorden aan te leggen en tegelijk aan te geven welke van die woorden best zouden toegevoegd worden aan de SWL. Floris ging grondig te werk. Na de selectie van duizenden GE-woorden gaf hij ze één na één in in de Google-zoekrobot. Zo kreeg hij een idee van de mate waarin het woord voorkwam op het wereldwijde web. Een lange lijst met alle woorden met meer dan 10 hits werd voorgelegd aan de OTC, die op basis van een niet-gekende methode de woorden selecteerden die aan de SWL zouden worden toegevoegd. Aangezien Floris níét het aantal hits had genoteerd, moest een andere parameter beslissend zijn voor de al dan niet opname van het GE-woord. Veel tijd was er niet, want de OTC had zich voorgenomen om de extra woorden op te nemen in de SWL die vanaf 1/01/2021 van kracht zou worden.

Momenteel telt het dossier met GE-woorden dat door de OTC aan de SWL werd toegevoegd exact 1115 eenheden. Zo kunnen naast GEKNUFFEL en GEFLIKFLOOI ook GAAI, GEBEF, GESEKS, GESTREEL, GEVINGER, GEVRIJ en GEWIP. Moet kunnen, zal je misschien zeggen. Helaas bevat de lange lijst ook woorden die niet iedereen uit de strot krijgt, zoals daar zijn GEHELP, GEHAAL, GEGROEI, GEFILTER, GEFAAL, GEDWING; GEDOOP, GEDIS, GEPARTY, GELAWAAL, GEBAL, GEBAN, GEBUK, GEDEK, GESIM, GETAG, GEZIT, GESKIM, GESPAM, GEWURG, GEKLEEF, ... en zo kunnen we nog wel enkele pagina's vullen. Kritische scrabbelaars stellen deze woorden in vraag, omdat ze vaak veel minder voorkomen in de Nederlandse taal dan vele andere haast alledaagse woorden die we hard missen in de SWL.

Sinds enkele maanden is het taalwerk van het NTSV en de SBNL in handen van de Stichting Woordenschat. Het is een voorname betrachting van de stichting om te werken aan een stabiele scrabblewoordenlijst. Woorden worden alleen geschrapd indien daar zeer goede redenen voor zijn. De stichting zit verveeld met het dossier van toegevoegde GE-woorden, omdat ze -zo blijkt uit reacties van spelers- bijlange niet allemaal een plaats in de SWL verdienen. Omdat ook inspraak hoog in het vaandel gevoerd wordt, zal de stichting via de respectievelijke aangesloten bonden een vijftal vragen aan de leden voorleggen. Ieder kan dan aangeven of het GE-dossier überhaupt mag geroskamd worden, en zo ja met welke kaliber van kam.

De stichting streeft ernaar om eventuele aanpassingen reeds per 1/01/2024 te laten ingaan, teneinde de niet- geliefde woorden niet langer de kans te geven om wortel te schieten in ons scrabblebrein.

Dank alvast voor de medewerking!

Een sprookje voor de scrabbelaars die opa of oma zijn en hun kleinkinderen een verhaaltje willen voorlezen rond Pasen.

Er waren eens 3 *paaskippen*. Ze woonden dicht bij een bos, in een boerderij. Zoals elk jaar vierden ze hun verjaardag in de *paastijd*. Hun namen pasten bij de *paasweek* : *paaslelie* was altijd op haar *paasbest*, *paasroosje* was de mooiste *paasbloem* en *paasnarcis* kon prachtig zingen Ze hield enorm van de *paaszang!*

In de *paasvakantie* ontstak de boer een groot *paasvuur*. Dat was het sein voor de *paashaas* om de *paasklok* te luiden.

De kippen wisten dat de paashaas nu weer een *paasspel* ging organiseren. Tijdens de *paaswake* sprong hij met grote passen de *paaswei(de)* in. En hij had groot nieuws : de koning van het land ging de kip die het mooiste ei kon leggen belonen. De beloning was een *paaslam*. Dat stond op *paasdag* niet op het *paasmenu* want *paasvee* eten deden alleen mensen.

De 3 kippetjes gingen op *paaszondag* naar de *paasmis* en maakten *paaslicht* : ze staken een *paaskaars* aan op de goede afloop. Ze zongen samen een *paaslied* dat ze zelf hadden bedacht : het begon met 'tok' en het eindigde op 'tok-tok'. Wat konden die kippetjes mooi in koor kakelen!

Op *paaszaterdag* hadden ze hun ei gelegd. Paaslelie legde het gaafste ei. Paasroosje legde het grootste ei en paasnarcis legde het kleurrijkste ei : gele en paarse tinten blonken in het zonlicht!

De eitjes werden door de paashaas voorzichtig in een *paasmandje* gelegd. Hij rende ermee naar de koning. De koning was verrast! Hij besliste dat de 3 paaskippen elk op hun manier de prijs hadden gewonnen!!

Alle dorpingen die *paasmooi* gekleed waren werden door de boer uitgenodigd om naar het feest te komen. Het *paasmaal* werd bereid. Op het paasmenu stond niet alleen *paasbrood*, maar ook *paastaart* en natuurlijk een heleboel *paaseieren!!!*

Het *paasfeest* werd afgesloten rond de *paasboom*. Iedereen kreeg een *paastak*. Daar maakten ze samen een *paasnest* mee. Daarin werden de 3 mooiste eieren tentoongesteld tijdens de *paastijd*.

De boer nodigde alle dorpsgenoten uit om de eitjes te komen bewonderen. Hij was fier op zijn kippetjes! Later kocht hij nog een ram voor het lam dat ondertussen volwassen was. En ze blaatten nog lang en gelukkig!!!!

Uit de oude doos — absurde uitspraken

"Wij hebben geen censuur in ons land, alleen maar een beperking op wat de bladen mogen schrijven."
(*Louis Nels, destijds minister van Informatie in Zuid-Afrika*)

"En daarom, mijnheer de voorzitter, eist mijn partij dat alle brandblusapparaten in de toekomst uiterlijk tien dagen voor elke brand getest worden."
(*uit een debat in de stadsraad van Londen*)

"Als president Lincoln nog leefde zou hij zich omdraaien in zijn graf."
(*president Bush*)

"Waarom kunnen de joden en de Arabieren niet gaan samenzitten en dit regelen als goede christenen?"
(*Britse staatsman Arthur Balfour over de problemen in het Midden-Oosten.*)

"Ik heb tien paar schoenen, één voor elke dag van de week."
(*Samantha Fox*)

"Opgelet! Deze draden aanraken is dodelijk, en wie het toch doet, zal gerechtelijk worden vervolgd."
(*affiche in een straat in Engeland*)

"Niemand kan me beïnvloeden, helemaal niemand, en een vrouw nog minder!"
(*ex-Sjah van Iran*)

Deels uit "De Wordenaar" november 2011

Het opbouwen van een beeldje gebeurt in verschillende stappen. Eerst moeten we kiezen met welk materiaal we gaan werken. Meestal wordt voor beeldhouwen of keramiek (ceramiek) een **boetseerlei** gebruikt die **chamotte** bevat. Chamotte is een korrelachtig materiaal, gemaakt van gebakken klei of steen. Het maakt de klei sterker en zorgt ervoor dat hij minder krimpt bij het uitdrogen. Welke klei men gebruikt is afhankelijk van het werk dat men gaat maken. Zo is er klei geschikt voor het maken van **aardewerk**, **gres**, **raku**, **steengoed**, of **porselein**. **Gietklei** kan dan weer in gietmallen gegoten worden, en **kaolien** wordt gebruikt voor transparant porselein. **Fimo**, een kneedbare kunststof, gebruikt men voor kleinere werkjes, die in een gewone oven op 200 graden kunnen gebakken worden.

Met een **snijdraad** wordt de nodige hoeveelheid klei genomen. Op een draaischijf drukt men rollen van ongeveer dezelfde dikte op elkaar. Het **modelleren**, **boetsen** hiervan (ook wel **boetsen** of **kleien** genoemd) kan met de vingers gebeuren maar ook met een **spatel**, **spachtel**, **strijkmes**, **boetseerstaaf** of een **boetseerhoutje**. Het teveel aan klei kan weggenomen worden met een **mirette**, een stokje met een koperen lus. Om een egaal oppervlak te bekomen is een **lomer** heel handig. Dit is een ovaal plat werktuigje in plastic of rubber. Zo een opbouw is hol, en moet soms met een **verfbrander** gedroogd worden om misvorming te voorkomen.

Er bestaan natuurlijk nog vele andere technieken voor het maken van een beeld. Wil men bijvoorbeeld van een beeldje meerdere exemplaren maken, kan men **slibgieten**. Dit is vloeibare klei gieten in een vooraf gemaakte **gipsvorm**.

Een afgewerkt beeld moet heel langzaam drogen om scheuren en barsten te vermijden. Inpakken in plastic keukenfolie is hiervoor ideaal. Als het werk gedroogd is kan het gebakken worden. Deze eerste bak op 950 graden wordt **biscuit** of **rauwbrand** genoemd.

Het decoreren van een werk gebeurt ofwel na de eerste bak of in een gedroogd stadium. Op een biscuit gebakken werk gebruikt men meestal glazuur. Er bestaan vele soorten glazuur o.a. **onderglazuur** of **majolica**. Ook **email** (**emaille**) kan gebruikt worden. Dit is een glasachtige ondoorzichtige of transparante laag die op aardewerk kan aangebracht worden.

Nog een van de vele andere technieken om te kleuren is het gebruik van oxides. Deze worden gemaakt door een metaal in verbinding te brengen met zuurstof. Daarna wordt het bekomen product tot poeder verwerkt. De meest gebruikte oxides zijn **ijzeroxide**, **koperoxide**, **kobaltoxide** en **chromoxide**.

In een gedroogd maar niet gebakken stadium kan men **engobe** gebruiken. Dit is vloeibare klei, in verschillende kleuren verkrijgbaar, waarmee men het werk kan beschilderen. Daarna wordt het gebakken en indien het waterdicht moet zijn, wordt er nog een extra laagje transparante glazuur aangebracht.

De laatste stap is alles in de oven plaatsen en bakken op de aangepaste temperatuur. De werken mogen elkaar niet raken om samensmelten te voorkomen. Ze worden gestapeld met behulp van ovenplaten en stapelmateriaal.

Een bak duurt ongeveer 12 uur en het afkoelen van de oven een tweetal dagen. Het te vroeg openen van de oven kan leiden tot het **craqueleren** van de glazuur. Een **craquelé** zijn haarfijne scheurtjes in de glazuur waardoor het werk niet meer waterdicht is. Hier enkele voorbeelden van afgewerkte beeldjes.

Buiten de gangbare munteenheden zijn er in de SWL ook heel wat niet meer bestaande geldeenheden opgenomen uit de klassieke oudheid en uit recentere periodes in de geschiedenis.

Hierna sommen we er een aantal interessante even op:

- **byzantijn** gouden Byzantijnse munt
- **crowns** (-s): voormalige zilveren munt van vijf shillings
- **crusado** (-s): oude Portugese en Spaanse munt
- **cruzeiro** (-s): voormalige munteenheid van Brazilië
- **denarius** (*denarii*): oud-Romeinse zilveren munt
- **dime** (-s): muntstuk van 10 dollarcent
- **duro** (-s): munt van vijf peseta's
- **drachme** (-s, -n): oud-Griekse zilveren munt; Griekse munteenheid tot 1 januari 2002
- **dubloen** (-en): oude Spaanse gouden munt
- **dukaton** (-s, -nen): oud-Hollandse zilveren munt
- **eagle** (-s): gouden tiendollarstuk in Noord-Amerika
- **escudo** (-s): o.a. munteenheid van Portugal tot 1 januari 2002
- **farthing** (-s): vroegere kleinste Engelse koperen munt = ¼ penny
- **filler** (-s): 1/100 deel van een forint (-en) (Hongaarse munt)
- **groschen** (-): vroegere Duitse munt ter waarde van 10 penning
- **guinje** (-s), **gienje** (-s): oud-Engelse gouden munt
- **knaak** (*knaken*): rijksdaalder
- **lakh** (-s): rekenmunt in voormalig Brits-Indië
- **maffie** (-s): kwartje
- **napoleon** (-s): oude Franse gouden munt van 20 franken
- **obool** (*obolen*): oud-Griekse pasmunt
- **patakons** (-s); **patagons** (-s): zilveren Nederlandse munt uit de 17de en 18de eeuw
- **pengo** (-s): voormalige Hongaarse munteenheid
- **reaal** (-alen): oud gouden, zilveren of koperen muntstuk in de Nederlandse gewesten
- **ropij** (-en): (verouderd) **roepie** (-s) munteenheid van o.a. India, **roepia** (-s): van o.a. Indonesië
- **riks** (-en): rijksdaalder
- **stater** (-s): oud-Griekse gouden of zilveren standaardmunt
- **sou** (-s): stuiver
- **scudo** (-s): vroegere Italiaanse daalder van zilver
- **tolar** (-s): tot 1 januari 2007 munteenheid van Slovenië
- **toman** (-s): Perzische gouden munt
- **tael** (-s): vroegere Chinese munt
- **tienling** (-en): Romeinse zilveren munt
- **zecchino** (-s) (*zecchinen*): oude gouden munt in Venetië en Noord-Afrika
- **zeeuw** (-en): oude Zeeuwse rijksdaalder

Gangbare munteenheden

Het weze duidelijk dat verschillende landen munteenheden hebben met dezelfde naam; maar vaak gaat het dan niet om dezelfde munteenheid en is alleen de naam gelijk. We denken hier o.a. aan de dinar, de kroon, de peso, de rand, de rial, de roepie, de pond en de dollar.

Sommige munten hebben een onveranderlijk meervoud. Dat wordt achter de naam aangeduid door een *.

- **afghani** (-s): Afghanistan
- **ariary** (*): Madagascar
- **baht** (-s): Thailand
- **balboa** (-s): Panama
- **birr** (-s): Ethiopië
- **bolivar** (-s): Venezuela
- **cedi** (-s): Ghana
- **centavo**(-s); **peso** (-s): Chili
- **colon** (-s): o.a. Costa Rica, El Salvador
- **cordoba** (-s): Nicaragua
- **dalasi** (-s): Gambia
- **denar** (-s): Macedonië
- **dinar** (-s): o.a. Koeweit, Servië
- **dirham** (-s): Marokko
- **dobra** (-s): San Tomé
- **dong** (-s): Vietnam
- **dram** (-s): Armenië
- **escudo** (-s): Kaapverdië
- **florin** (-s): Aruba
- **forint** (-en): Hongarije
- **gourde** (-s): Haïti
- **grivna** (-s)/ **hryvnia** (-s)/ **kopeken** (*): Oekraïne
- **guarani** (-s): Paraguay
- **kina** (-s): Papoea-Nieuw-Guinea
- **kip** (-s): Laos
- **kuna** (-s): Kroatië
- **kwacha** (-s): Zambia, Malawi
- **kwanza** (-s): Angola
- **kyat** (-s): Birma
- **lari** (-s): Georgië
- **lats** (*): Letland
- **lek** (-s): Albanië
- **lempira** (-s): Honduras
- **leone** (-s): Sierra Leone
- **leu** (-s): Moldavië
- **lilangeni** (-s): Swaziland
- **litas** (*): Litouwen
- **loti** (*); **maloti** (*): Lesotho
- **manat** (-s): Turkmenistan
- **metical** (-s): Mozambique
- **naira** (-s): Nigeria
- **ouguiya** (-s): Mauretanië
- **piaster** (-s): Libanon
- **quetzal** (-s): Guatemala
- **rand** (-s): Zuid-Afrika, Zimbabwe
- **rial** (-s): o.a. Qatar, Iran
- **ringgit** (-s): Maleisië
- **riyal** (-s): Saudi-Arabië
- **sen** (-s); **yen** (-s): Japan
- **roepia** (-s): o.a. Indonesië, India
- **roepie** (-s): o.a. Mauritius, Nepal
- **sjekel** (-s): Israël
- **somoni** (-s): Tadzjikistan
- **sol** (-s): Peru
- **tala** (-s): Samoa
- **tenge** (-s): Kazachstan
- **tugrik** (-s): Mongolië
- **vatu** (-s): Vanuatu
- **won** (-s): Noord-Korea, Zuid-Korea
- **zloty** (-s): Polen

The Charlies are the champions!

Ronny Rutten

Zaterdag 25 maart 10 uur: start van de tweede editie van een leuk scrabblegebeuren voor Litteranen en trouwe gastspelers. Twee partijen, een gratis broodjesmaaltijd, een cakepauze en een prijsuitreiking werden vlot afgewerkt.

Stefaan Roels (93.3%) toonde zich in beide wedstrijden de sterkste. Ook Frans Symons (89.8%) en Filip Overath (88.1%) presteerden sterk.

De deelnemers werden vooraf ingedeeld in vijf even sterke ploegen: ALPHA, BRAVO, CHARLIE, DELTA en ECHO. Elke speler kreeg de opdracht om zoveel mogelijk béter te spelen dan tijdens de voorbije 28 dinsdagavondpartijen. Op dat vlak lieten vooral Jeroen Mertens (+12.6%), André Bellon (+8.9%) en Godelieve Monden (+8.60%) zich opmerken.

De ploeg die erin zou slagen om gezamenlijk de grootste vooruitgang te boeken, zou de hoofdprijs in ontvangst mogen nemen. CHARLIE bleek het sterkst te zijn in beide partijen, dit dankzij de goede prestaties van Erna Darcis, Marleen Duts, Betty Fonteyn, Rita Van de Ven en Frans Symons. Ze namen met plezier de lovende woorden en naturaprijzen in ontvangst.

De evaluatie na afloop was duidelijk: "Op naar een volgende editie!"

Speler in de kijker: Brenn Quiryren

Verslaafd! Ja, u leest het goed... Ik ben verslaafd aan scrabble. Nu, maak u zeker niet ongerust, het blijkt - tot nu toe althans - geen verslaving waar mijn gezondheid onder te lijden heeft. Wat mij betreft, een gezonde verslaving.

Het is allemaal begonnen op een zekere dag in september van het jaar 2019. Ten tijde van een ander virusje dat toen vertrekkenklaar was om een zeer grondige wereldreis te maken. Mijn brada (*strattaal voor broeder*) kwam toen met het lumineuze idee om tijdens onze wekelijkse videogamesessies de controllers van de Playstation voor een keer als afwisseling in te ruilen voor het wonderbaarlijke scrabblespel. Van dat wonderbaarlijke was ik toen nog niet op de hoogte. Ik had dit onvolprezen gezelschapsspel tot op dat moment zoals zoveel mensen enkel wat sporadisch gespeeld. Waarschijnlijk kan ik dit op enkele handen en voeten tellen. De weken die daarop volgden, lagen de controllers er verwaarloosd bij omdat we weerom de scrabbledoos uit de kast haalden. Ik moet toegeven dat dit vooral op mijn verzoek was.

Bij de controle van onze gelegde woorden, ging ik op zoek naar een officiële woordenlijst op het wereldwijde web. Zo kwam ik terecht bij het voor ons totaal onbekende NTSV en daarop volgend de voor mij dichtstbijzijnde club Vandalen Schoten. Op 20/02/2020 ging ik voor de eerste keer naar Vandalen Schoten en speelde toen onmiddellijk mee met de 2-letterwoorden én ook de 3-letterwoorden. Ik eindigde laatste van een dozijn spelers, maar met 58% was ik niet gebuisd, wat al een overwinning op zich was. De week nadien had ik al mijn eerste solo te pakken met 'beplanken'. Als novice had ik natuurlijk niets te verliezen en deze gok bleek een schot in de roos.

Mijn eerste interclub was in Mechelen op 20 november 2021. Sindsdien heb ik geen enkele interclub laten schieten. Mijn beste prestatie tot nog toe was mijn 3de interclub te Tielt. Ik kon vijf van de vijf mogelijke scrabbles vinden en dit loodste me naar een onverhoopte 9de plaats. Mijn gelegde scrabbles waren volgende woorden: timiden, bepalend, inwinden, tetteren en sondetje. Enkel met het woord inwinden was ik niet zeker.

Ik ben verheugd om de scrabblegemeenschap te leren kennen en hoop nog tig jaren plezier te beleven aan dit wonderlijk spel.

Een tafel, een stoel, een bord, spelers, schrijfgerei en 102 letterblokjes. Wat heb je nog meer nodig om gelukkig te zijn?

Met het balken van de ezel heeft het alvast niets te maken, maar waarom de I-A combinatie zo vaak voorkomt, heeft geen taalkundige verklaring. Misschien door de KLINKKLANK?

Dat woord betekent:

1. Afwisselend regelmatig geklink; aangenaam geluid, fraaie klank zonder veel betekenis.
2. Iets dat schoon schijnt maar niet degelijk is.

BIGBAG (-s)	grote afvalzak	
BIMBAM (-s/-men)	kerkklok; klanknabootsing van het geluid	
CHICHA ('s)	bedwelmende drank uit gegiste maïs	
DIMDAM	dimdammen = eindeloos beraadslagen	
FIKFAK	fikfakken = prutsen; verliefd stoeien	
FLIKFLAK	flikflakken = achterwaartse handstand-overslag	
GIGA ('s)	enorm groot; vreselijk; gigabyte	
HIHA	ter nabootsing van het gebalk van een ezel	
IMAM (-s)	hoofd en voorganger van een moskee	
KIPKAP	gehakt vlees; hoofdkaas; onsamenhangende praat	
KISKAS	kiskassen = keilen (met steentjes op het water); lekker eten	
KLIKKLAK	klikklakken = een ritmisch geluid geven	
KLINKKLANK	aangenaam geluid; klatergoud	
KLIPLAP	klipklappen = nabootsing van een kleppend geluid; om de haverklap	
KLISKLAS (-sen)	smalle strook kant als tussenzetsel	
KRIKKRAK	krikkrakken = krikkrak zeggen; krakend barsten	
KRISKRAS	schots en scheef; kriskrassen = niet geordend schrijven	
LIFLAF (-fen)	flauw gerecht	
LILA (s)	lichtblauw tot paars van kleur	
LIPLAP (-pen)	Indo-Europeaan op Java; jonge groene kokosnoot	
MIKMAK	warboel; geknoei; mankement	
MITSMATS	mitsmatsen = een kaartspel spelen	
PIFPAF	pifpaffen = schieten, knallen	
PIPA ('s)	Surinaamse pad; Chinese peervormige luit met 4 snaren	
PLISJEPLASJE	plisjeplajse gooien = kiskassen	
PLISPLAS	plisplassen = klateren; met water spetteren	
RIFRAF	tuig; schorr(i)emorrie	
RIMRAM	bombast; zinledige praat; rompslomp	
SHISHA (-s)	waterpijp, hookah, nargileh	
SLIKSLAK (-ken)	mengsel voor wegfunderingen	
SNIP-SNAP	gezelschapsspel	
STIPSTAP	stipstappen = met kleine parmantige passen gaan	
TIKIETAKKIE	tikitakavoetbal spelen, met korte, snelle passes	
TIKTAK	horloge; het geluid van een slingeruurwerk; het geweten	
TINGELTANGEL (-s)	café chantant van laag allooi; valse piano	
TINGTANG	tingtangen = de klanken nabootsen van een klok, een bel	
TJIFTJAF (-fen/-s)	zangvogeltje	
TRIKTRAK	kansspel; triktrakken = triktrak spelen; kaatsen	
TRIPTRAP	triptrappen = trippelen; klanknabootsing van een lichte stap	
VIVA	leve	
WINGIEWANGIE	luilekkerland	
WINJEWANJE	luilekkerland	
WIPWAP (-pen)	wip; dubbele weegschaal; wipwappen = wippen	
WIRWAR	verward geheel; doolhof	
ZIGZAG (-s)	soort lijn; zigzaggen = zwalken	
ZINGZANG (-en)	gelijkmatig of eentonig zingend geluid	
ZWIKZWAK (-ken)	lang, mager persoon	

Analyse NTSV Interclub Bilzen, 23 april 2023

Bert Leyskens

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	
1	█			█				█				V		W	█	
2		█				█				█			O	M	E	S
3			Q							B			D	E	I	N
4	C	H	A	P	P	E				A			J	E		A
5	E		T		F	L	A	M	E	N	D	E	N			U
6	N	█				█				Y					█	W
7	T									G	A				T	E
8	a			F	L	A	N	S	E	N					E	R
9	V									J					E	
10	O	█		K	N	O	T	S	E	N	D				█	R
11	S							E	N		U	I			H	
12							Z	O	L	D	E	R	S		O	
13								E							█	U
14								C		Z	O	G	E			R
15	█		B	R	E	X	I	T	j	E						█

Deelnemers	:	90
Beurten	:	19
Totaalscore	:	1003
Scrabbles	:	6
Solo's	:	1
Soloscrabbles	:	0
Hoogste beurtscore	:	101
Nulscores (gem./deelnemer)	:	1,25
Topscores (gem./deelnemer)	:	6,22
Scrabbles (gem./deelnemer)	:	2,21
Getrokken blanco's	:	6
Beurten met Q	:	3

GELEGDE SCRABBLES

Beurt	4	GRASZODE - ZOLDERS - ZONDARES
	10	DWARSDNET - DWARSTEN - NAUWERS - NEUSWRAT - RAUWSTEN - SNAUWER - VERWANTS - WAARSTEN - WANSTERS - WARMSTEN - WASTOREN - WRANGSTE
	11	TEERHOK
	12	KNETSEND - KNITSEND - KNOTSEND
	15	CENTAVOS - HAVENOTS - ONTVASTE - VLOTSTEN
	17	BREXITJE

SOLO's - DUO's - TRIO's

Beurt	2	SOLO	Bert Leyskens met GEJEN
	5	TRIO	Jan De Ridder, Wesley Eikenaar en Romain Frick met FLAMEND
	11	DUO	Marc Baelde en Frans Simons met TEERHOK

TOPS - TOPPER(s)

Aantal	15	Jan De Ridder
--------	----	---------------

NULLEN - TOPPER(s)

Aantal	5	Patrick de Smet
--------	---	-----------------

CRUCIALE ZETTEN en ANDERE WEETJES

Geen enkele speler vond de 6 scrabbles. Enkel Wesley Eikenaar en Riccardo Ounane vonden 5 scrabbles.

Beurt 2: met de solo GEJEN wist Bert Leyskens de enige 2 puntjes van Jan De Ridder af te snoepen voor de pauze.

Beurt 5: het trio dat FLAMEND vond, scoorde minstens 20 punten beter dan de anderen en bekleedde ook de top-3 na die beurt. Romain Frickx wist deze plaats nog vol te houden tot beurt 10. Spijtig genoeg moest hij in beurt 12 uiteindelijk ook de top-10 verlaten. De combinatie met de vele nulletjes met AFVLAMDE zorgde ervoor dat dit meteen een zeer bepalende beurt was voor de uitslag.

Beurt 11: leider aan de pauze Jan De Ridder kreeg een nul toegekend en moest zo Bert Leyskens en Wesley Eikenaar voor zich dulden, al zat hij hen nog steeds op de hielen.

Beurt 15: CONVENTS zorgde voor heel wat nulscores, zo ook voor Bert Leyskens. Wesley Eikenaar neemt definitief de leiding over. Frans Symons komt zo de top-3 binnen.

Beurt 17: de scrabble BREXITJE, gevonden door 21 spelers, zorgde voor het laatste wapenfeit van de partij. Exit top-10 voor Danny Beyens.

Algemeen: Nana Van den Bossche (III) en Lizette Janssen (IV) speelden heel sterk en behaalden een knappe top-10 plaats. Het scrabblekoppel Jean Donné (V) en Lizette Janssen (IV) moet iets goed gegeten hebben die dag, want ze waren beiden reekswinnaar.

Godelieve Monden, Godelieve Vanderleyden, twee lettertreksters respectievelijk in Alfabet Putte en bij Verba Rotselaar.

Alhoewel de lettertrekster van Rotselaar haar oorspronkelijke naam verketterd heeft tot Lieve, blijft het woord God erin zitten. Ben je gelovig of bijgelovig ? Het maakt niet uit, maar als die twee vrouwen hun goddelijke hand in het letterzakje steken, gebeuren er wonderen. De ene scrabble na de andere kan dan gelegd worden. Niemand doet het hen na, dus toch een hulpje van bovenaf ? Zit het niet alleen in hun naam maar ook in hun hand ? Waarom kunnen zij wat anderen niet kunnen?

Twee dames met elk twee onschuldige handen tillen het scrabblespel zomaar naar een hoger niveau, zonder dat ze er zelf een verklaring voor vinden. Wij evenmin, maar we genieten er van, onlangs op een donderdagavond in Rotselaar zomaar 10 scrabbles en het was geen blanco spel, de hemel zij geprezen.

En toch, het is puur toeval. Maar bestaat toeval wel? Zo kom ik bij het woordje 'toeval', ook dat woord heeft meerdere betekenissen, bij onze noorderburen wordt het ook wel eens gebruikt voor 'stuiptrekkingen', iemand met epilepsie krijgt wel eens een 'toeval'. Maar als het zich veel herhaalt dan is dat natuurlijk geen toeval meer, maar eerder een **slechte** gewoonte.

Hieruit kan men dan concluderen dat goede letters trekken in dit geval geen 'toeval' is maar een **goede** gewoonte is. Of houden we het toch op geloof of bijgeloof ?

Wat het ook mag zijn, goede lettertrekkers zijn goud waard, maar daar stopt het niet.

Want zoals Godelieve zegt : 'ik trek enkel de letters, geen 'scrabbles', die vinden jullie. En dat is een waarheid als een koe en dat is dan ook weer geen toeval meer, maar naar **goede** gewoonte echt professioneel speurderswerk.

Lang leve de scrabbelaars.

Vaarwel Wytze

De SBNL en Lettergreep Amersfoort rouwen. Vrijdag 24 maart 2023 overleed Wytze Groen, voormalig secretaris van de SBNL en Lettergreep Amersfoort.

Velen kennen en waarderen zijn verdiensten voor het (club)scrabble en hebben vele mooie sportieve momenten gedeeld tijdens clubevenementen maar ook tijdens scrabbleweekends en –reizen.

Hij was een verwoed woordpuzzelaar, ook buiten het clubleven om; een uitstekend puntenscrabbelaar, verdienstelijke duplicatespeler en wedstrijdscrabbelaar.

Als bestuurslid heeft hij zich enorm verdienstelijk gemaakt met vooral secretariswerk voor de SBNL en vele jaren voor zijn thuisclub Lettergreep Amersfoort. Ook was hij jarenlang lid van scrabbleclub IT.

Bij het NTSV was hij een effectief lid van zijn club.

Hij was nauw betrokken bij de organisatie en uitvoering van tal van scrabblewedstrijden, in het bijzonder "zijn" Keistadtoernooi en halve marathon.

Maar hij ging ook het land in om zijn geliefde denksport te promoten.

Als chauffeur zorgde hij voor personen- en scrabblemateriaalvervoer naar toernooien, vaak ook naar Vlaanderen.

Er is niets dat voorgoed verdwijnt als men de herinnering bewaart.

Het NTSV biedt de familie haar welgemeend medeleven aan.

Ik ben echt geen **ichtyoloog**, van **ichtyofobie** heb ik zeker geen last en gelukkig hoef ik ook geen **ichtyol** te gebruiken. Maar snorkelen doe ik heel graag. Hier een kleine lijst van tropische vissen geïllustreerd met zelfgemaakte foto's, voornamelijk gemaakt in de Rode Zee en de Indische oceaan (Malediven). Zelfde vissoorten vinden we terug op verschillende plaatsen. Kleur en vorm kunnen verschillen alsook de benaming. De meest courante benamingen staan onder mekaar in de linker kolom.

<p>BLAKVIS ZEEKAT</p> <p>algemene naam ook SEPIA (-s)</p>		<p>Zeekatten hebben een inwendige schelp, zeeschuim genoemd. Ze veranderen van kleur naargelang de ondergrond, en als ze in gevaar zijn krijgen ze een turquoise rand.</p>
<p>CLOWNVIS ANEMOONVIS HARLEKIJNVIS</p>		<p>De clownvis leeft in de tentakels van de grote zeeanemoon. Dankzij een slijmlaag heeft de deze vis geen probleem met de netelcellen van de anemoon. Andere vissen worden hierdoor totaal verlamd. Dit visje is ook zeer bekend onder de naam Nemo, 'hoofdrolspeler' in de film <i>Finding Nemo</i>.</p>
<p>EGELVIS</p>		<p>Familie van tropische vissen met stekels, die bij gevaar overeind gaan staan doordat de vissen hun lichaam opblazen met lucht of water.</p>
<p>GITAARVIS VIOOLVIS ZEE-ENGEL SCHOORHAAI SCHOERHAAI</p>		<p>De familie gitaarvissen omvat ca. 45 soorten. De tropische soorten zijn de echte gitaarvissen. Zij leven gewoonlijk op de bodem gedeeltelijk ingegraven onder zand of slijk, en voeden zich met schaaldieren, kleine vissen en andere bodemdieren.</p>
<p>GRONDEL GRONDELING GRONT GRUNT ZEEGRONDEL</p>		<p>Deze gronnel leeft altijd samen met een garnaal. De garnaal houdt het hol schoon en graaft het regelmatig verder uit. De gronnel ligt op de uitkijk, altijd alert voor eventuele vijanden.</p>
<p>KOGELVIS BLAASVIS PAUWVIS</p>		<p>Familie van vissen met een min of meer eironde of kogelvormige gedaante. Zij kunnen zich ook opblazen, maar In tegenstelling met egelvissen hebben ze geen stekels. Deze kogelvis met masker wordt ook pauwvis genoemd.</p>

<p>LEEUWVIS KORAALDUIVEL ZEDUIVEL</p>		<p>Tropische vis met giftige stekels. Ze vormen een groot gevaar voor andere vissen aangezien de koraalduivel alle jonge vissen eet.</p>
<p>MURENE Europese murene: MOERAAL</p>		<p>Familie van tropische slangvormige vissen. Er zijn ca. 200 verschillende soorten. Ze kunnen tot een lengte van 2 meter bereiken.</p>
<p>NEUSVIS DOKTERSVIS</p>		<p>Doktersvissen hebben veel ondersoorten. Ze worden zo genoemd omdat ze aan beide kanten van de staart vlijmscherpe stekels hebben, zoals scheermesjes. Ze kunnen zeer kleurrijk zijn en komen massaal voor op een koraalrif. Hier een neus-doktersvis.</p>
<p>POETSVIS</p>		<p>Poetsvissen zijn kleine visjes die andere vissen poetsen door het verwijderen van restanten dode huid en parasieten, en het reinigen van huidwonden. Alle vissen laten zich regelmatig poetsen, blijven dan hangen met open kieuwen op een plaats waar de zee kalm is. Voor fotografen is het een zeer gunstige situatie omdat de vissen dan weinig bewegen.</p>
<p>VIJLVIS</p>		<p>Er zijn heel veel soorten van vijlvissen. Een van de mooiste is de oranjevlek vijlvijl, niet groter dan 12 cm. Leeft vooral tussen koralen.</p>
<p>WALVISHAAI</p>		<p>'s Werelds grootste vis. Zeer grote maar ongevaarlijke soort van haai. De gemiddelde grote is 8 meter, en ze kunnen tussen de 80 en de 110 jaar oud worden.</p>
<p>ZBRAVIS</p>		<p>Tropische vis met een gestreept uiterlijk, veel gebruikt als proefdier voor biologisch en medisch onderzoek.</p>

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	M							P							
2	a	r						A							V
3	C	O						A							E
4		N						I			V	O	Z	E	R
5		D			W	A	N	T	S	J	E				B
6		S						J			R				R
7	A	L			W			E			M				O
8	F	A			U	Z	I	S			O				N
9	H				F						E			K	S
10	E	X	O	O	T						D			Y	
11	N			G	E	B	E	U	R	D	E	N		A	
12	G	R	I	E	N	E	N					E		T	
13	E						K	U	C	H	E	L	T		
14	L	I	K	E	N	D									
15	E					E	N	T	M	E	S				

Deelnemers	:	53
Beurten	:	19
Totaalscore	:	1062
Scrabbles	:	7
Solo's	:	2
Soloscrabbles	:	0
Hoogste beurtscore	:	118
Nulscores (gem./deelnemer)	:	0,92
Topscores (gem./deelnemer)	:	4,24
Srabbles (gem./deelnemer)	:	3,94
Getrokken blanco's	:	5
Beurten met Q	:	3

GELEGDE SCRABBLES

Beurt	3	GEBEURDE
	4	BEGINNE - EENLING - EIGENDEN - EIGENEN - EINDIGEN - GEINDEN - GEINEND - GENIEEN - GENIETEN - GRIENEN - INGEENTE - INGEVEND - LENIGEN - NEIGEND - NEIGENDE
	7	VERDOEMD - VERDOEME - VERDOMDE - VERMOEDE
	9	BEVORENS - VERBRONS
	10	KLUCHTE - KUCHELT - LUCHTLEK
	15	IPAATJES - PAAITJES
	18	ASBLOND - BOSLAND - LOSGAAND - NAADLOOS - OMSLAAND - OPSLAAND - RONDLSA - VOLDAANS

SOLO's - DUO's - TRIO's

Beurt	5	TRIO	Ingrid Beirens, Hilde Goedefroot en Agnes Lauwers met EXOOT
	10	TRIO	Rita Hofman, Linda Laureys, An Verbeke met KUCHELT
	12	DUO	Susan Geens en Magda Lezy met LIKEND
	13	SOLO	Rita Van De Ven met ENTMES
	16	TRIO	Marianne van den Nest, Gerda Van Mierlo en Tina Verdonck met AFHENGELE
	18	SOLO	Linda De Grootte met Rondsla

TOPS - TOPPER(s)

Aantal	9	Marianne Van Den Nest
--------	---	-----------------------

NULLEN - TOPPER(s)

Aantal	4	Maria Spinoy
--------	---	--------------

CRUCIALE ZETTEN en ANDERE WEETJES

Geen enkele speler vond de 7 scrabbles

Beurt 9: Louise Van 't Hooft springt van de 19^e naar de 1^e plaats door het vinden van de topzet VERBRONS, Nana Van den Bossche van plaats 29 naar plaat 3. Enkel Godelieve Saenen wist de schade te beperken met de alternatieve scrabble BEVORENS.

Beurt 10: 14 van de 53 aanwezigen vinden een scrabble. Wie na beurt 9 zeker dacht te zijn van een top-10 plaats aan de pauze, kwam bedrogen uit. 6 speelsters, waaronder ook Marianne Van den Nest, moesten plaats ruimen voor 5 anderen (ex aequo). 4 van die 6 wisten hun top-10 plaats op het einde wel te veroveren.

Beurt 15: 16 speelster waren blijkbaar te vinden PAAITJES of IPAATJES. Wie dit niet (zo leuk) vond, verloor minstens 47 punten. An Verbeke nam hier de leiding over van Nana Van den Bossche, Louise Van 't Hooft moet de top-3 vaarwel zeggen.

Beurt 16: Marianne van den Nest komt terug de top-3 binnen dankzij AFHENGELE, Godelieve Saenen moet haar plaats afstaan.

Beurt 18: Deze laatste scrabblebeurt legt de uitslag in een beslissende plooi. An Verbeke vindt "slechts" 69 punten, waardoor Marianne van den Nest met haar score van 77 punten de eerste plaats terug weet te bemachtigen.

In de loop der tijden zijn er vele beroemde of beruchte duo's geweest.

We beginnen onze reis door de geschiedenis met het allereerste begin, bij de schepping van hemel en aarde.

Toen zijn Adam en Eva tot leven gewekt.

Beiden komen ook voor in de SWL. **ADAM** (-s) betekent 'stamvader', de mannelijke persoon van wie een geslacht afstamt. Je kan ook **ADAMMEN**, en dat betekent 'zwaar werken' of 'hard studeren'. **EVA** ('s) is (volgens Van Dale!) jongerentaal voor 'evangelische jongere', ofwel de afkorting van 'extern verzelfstandigd agentschap'. Een **EVAATJE** (-s) kennen we als een kort schortje.

Adam en Eva hadden twee zonen: Kaïn en Abel.

KAÏN(-s) is ofwel een wrevelig, nors, boosaardig mens, ofwel (in Indië) een gebatikte of gewezen doek als kledingstuk, een soort rok vergelijkbaar met een sarong. Abel is de tweede zoon van Adam en Eva. **ABEL** is een bijvoeglijk naamwoord en betekent 'bevallig'. Wordt enkel nog gebruikt in de verbinding 'de abele spelen' wanneer men het heeft over Middelnederlandse toneelspele.

Met Abraham en Sara blijven we in de Bijbelse geschiedenis.

Abraham was de eerste van de drie aartsvaders, stichter van de Hebreëen, getrouwd met Sara. In die tijd was iemand van 50 écht heel oud! Vandaar ... **ABRAHAM** (-s of men) is 'een pop van brooddeeg, banket, vlees of stof in de vorm van een oude man, die een man op zijn vijftigste verjaardag cadeau wordt gedaan'.

SARA ('s) is 'een pop van brooddeeg, banket, vlees of stof in de vorm van een oude vrouw, die een vrouw op haar vijftigste verjaardag cadeau wordt gedaan'.

Wat later in de geschiedenis komen we Maria en Jozef tegen.

MARIA heeft niets te maken met de moeder van Jezus. Het is een meervoud en betekent 'maankraters' of 'maanzeën'. **JOZEF** (-s) is 'een kuise, eerbare jongeling'. Je kan in je leven ook 'de ware jozef' tegenkomen, net zoals 'de ware jacob'.

We blijven in Bijbelse sferen met de drie wijzen uit het oosten: Kaspar, Melchior en Balthazar.

Kaspar mag niet meedoen en dan wordt dit trio terug een duo;-). **MELCHIOR** (-s) is een wijnfles van 18 liter.

BALTHAZAR (-s) is een wijnfles van 12 liter.

En JEZUS staat ook in de SWL.

Als je eens goed wilt vloeken mag je **JEZUS** zeggen; **CHRISTUS** mag ook! Ook **ALLEJEZUS** staat in de SWL.

Ook David en Goliath worden in een adem genoemd.

David mag niet meedoen, maar **DAVIT** wel. **DAVIT** (-s) is in het zeewezen gekend als de omgebogen ijzeren stang waaraan bijvoorbeeld een reddingsboot opgehangen en neergelaten wordt. **GOLIATH** (-s) is 'een reusachtig mens' of 'een ruwe gast, een ongelikte beer'.

Een ander bekend duo – en dan zijn we bij Rome aanbeland – is Romulus en Remus.

Dat is de tweeling die beschouwd wordt als de stichters van de stad Rome. Remus staat niet in de SWL, maar **ROMULUS** wel. Dat is een speciaal lettertype of font ontwikkeld voor games.

Om even in Romeinse sferen te blijven vermelden we hier Cleopatra en Caesar die samenleefden in Rome tot Caesar vermoord werd in 44 v.Chr.; toen verhuisde Cleopatra naar Egypte. Cleopatra mag niet meedoen in de SWL, maar Caesar wel. **CAESAR** (-s) betekent gewoon 'keizer'.

Een andere illustere figuur uit de geschiedenis is Napoleon die vaak genoemd wordt samen met Josephine, keizer en keizerin van Frankrijk. Josephine mag niet meedoen, maar Napoleon wel.

NAPOLEON(-s) heeft bij Van Dale vier betekenissen: 'een oude Franse gouden munt', een soort van grote lichte kersen', een puntig afgenipt baardje met snor' of 'een bepaald kaartspel'.

Ook Romeo Montague en Julia Capulet zijn bij ons niet onbekend: personages uit een tragedie van Shakespeare.

ROMEIO ('s) is 'een man of jongen op wie iemand gepassioneerd verliefd is'.

JULIA ('s) is 'een vrouw of meisje op wie iemand gepassioneerd verliefd is'.

Een iets vriendelijker duo wordt gevormd door Hans en Grietje.

HANS (hanzen) heeft diverse betekenissen. We houden het hier op 'iemand die door rijkdom of aanzien uitmunt'.

HANZEN als werkwoord betekent 'iemand door doop of begieting inwijden in een nieuwe levensgemeenschap'.

HENZEN mag ook! **GRIET** (en) heeft meerdere betekenissen: 'meisje of vrouw', 'een vogel (grutto)', 'soort platvis'.

Dit jaar zaten er weer 45 spelers aan de scrabbletafels. In de eerste gewone scrabble behaalde de computer een maximumscore van 989 punten. Nadat in beurt 3 het mooie 'fenneks' op bord kwam, zorgde 'knuste' voor veel punten. Het morrend volk begreep niet dat 'gebroste' afgekeurd werd. Meerdere spelers hadden blijkbaar al eens een les gebroost, maar helaas, meneer van Dale niet. Op het bord kwam 'bergstok' (solo van de computer) als eerste scrabble. Er waren veel 'betogers', maar die kregen ook punten. 'Afvīs' opende de weg voor de tweede scrabble, 'diafysen' (ook goed : adynamie, diafyses en dysfasie). Later legde Floris met 'voetzand' een scrabblesolo (ook goed : afzoende, nazonden en tonzaden). Enkel de computer zag de scrabble 'weblezer'. Veel spelers hadden genoeg aan een 'bergstokje'. In de 19de beurt kwam met 'rodiger' de vijfde scrabble van de avond op het bord.

Zaterdagochtend vulde de scrabblezaal zich voor een 'alles af'. Liefst 12 opeenvolgende beurten zou een scrabble het bord halen. Er kwam dan ook een max van 1.280 p op het bord! 'Omgreep' maakte 'ontnagel' mogelijk, ook goed waren 'negral' en 'tangelen'. Onder de staart van 'aanroere' werd 'asweide' geplakt. Floris had een scrabblesolo met 'verfotse' van op rood. Andere spelers scoorden met flesvorm, flyovers, lofvers, sfeervol, verfdoo's en verslof. 'Zuidgang' was dan weer een solo van de computer, maar ook goed waren gruzend, zuigend, zuigende en zuigmond. Een speciaal woord was 'chelere', 'omkaptēn' zagen veel meer spelers (ook goed waren kaptomen, kopmaten, en ompakten). Enkel de computer scoorde 60p beter met de 'negenklapper' 'eolieten'. Gevonden in de zaal werden inoefene, loeiende, roeiende, toediene en toeigen. Duplomaat verbaasde de zaal met 'kutjebef'. De weinige ruimte om nog een scrabble te leggen werd ingevuld door 'bensjend'. De plakker op rood 'snauw' deed qua puntenwaarde niet af aan de eerste 12 beurten. Na het mooie 'hexyl' volgde zowaar nog een 13de scrabble met 'edicten' (anderen speelden op dichten en dinchte).

Zaterdagmiddag werd er voor ontspanning gezorgd. Er was de keus tussen een ontspannend treinreisje naar Den Haan, ofwel een partijtje minigolf.

Zaterdagavond bracht de 3de partij een maximum van 952p op het bord en het was een gewone scrabblewedstrijd. Nadat de partij begonnen was met 'vroeg', bouwden velen aan met 'byes'. Alleen Jan Cornet scoorde 102p met de vierklapper 'negerras' (ook goed waren : asregen, veengras en versagen). Na 'waxje' kwam al de tweede scrabble op het bord, alleen duplomaat zag 'keurling'. Andere spelers hadden ook een scrabble met kelnerin, kleinere, kleuring, linkere, linkeren, linkers, linkser, rinkele en rinkelen. Alweer alleen de computer koos voor 'zeefort', terwijl meerdere spelers foutief gokten op de scrabble zeefront. Met 'zeeuw' kon voor 44p ook 'wonde' gemaakt worden, 'Blinde' zorgde voor 'jivende', waarna Duplomaat uitpakte met 'huerta'. Deze 'geïrrigeerde vlakte' bracht ook 'blinder' op het bord. Met 'dalgrond' bracht de computer een derde scrabble op het bord. De overige scrabbles waren afgrond, dragons, groendak en onderga. Het spel werd afgesloten met 'quad' en 'ces', op rood.

In de laatste partij op zondagmorgen werd elke beurt minstens één blanco getrokken. Dat joeg het maximum weer sterk omhoog: 1.219 p kwamen op het bord. Openingswoord 'snoozen' (ook slonzen, snoezen, sponzen, zonnens en zonnigs) werd op rood voor 69p verlengd door 'dux'. De 2de scrabble was 'snerpjes' (ook goed: persende, personen, seponere, snoepers, sporende, sproeien en sproeten). Duplomaat scoorde met 'tjmgēur' 4p beter dan de zaalsolo voor de zaal van Floris met 'mutsiger' (ook mouterig en wegruimt werden gevonden.) De beurt erna had Floris alweer een scrabblesolo met het meesterlijk geplakte 'andesiet' (ook goed: adviesje, afspiede, asweides, diaserie, diasteem, dienaars, idealers, sedaties, siderale en sieraden). Naast 'erogeens' werden ook begrepen, energie, gemeners, geneerde, genereus, negeerde, negertje, regende, regentes, regentje, tengere en zeegrens gemaakt. Met 'infecter' had Floris zijn derde scrabblesolo in één spelhelft! (ook goed waren cafeine, conifeer, faience, fiancee en infecte). Als laatste scrabbles kwamen 'gefoekerd' (ook afgedekt en gekerfde), 'backdoor' (scrabble voor Ronny Rutten) en 'pylonen' op het bord. 'Hyena' was het slotwoord van deze partij en dit tornooi in Blankenberge.

Eindwinnaar werd **Floris Van Ouwerkerk**,
voor **Jos Van Roijen** en **Marianne Van Den Nest**.

Een grote dank aan Bertrand de Bouvere en zijn ganse team voor de geweldige organisatie!

2-letterwoorden

Bernard Roose

Het enige spiekbriefje dat scrabbelaars mogen gebruiken (waarom eigenlijk?) bevat de 93 woorden van 2 letters. Maar ken je ook hun betekenis? En hebben ze een meervoudsvorm of andere verbuigingen? BE, BO, HU, ID, IO, IT, KU, OI, PU, SA, WA onthullen hier hun geheimen.

AB	afstandsbediening	HA	uitroep van voldoening; begroeting	OM	voorzetsel; voegwoord
AD	tegen	HE	heteroseksueel	ON	oneven
AF(s)/AF(fe)	volmaakt goed	HI	lachend geluid	OP	voorzetsel
AH(s)	uitroep	HM	uiting van twijfel	OS(sen)	gecastreerde stier
AI(s)	drietenige luiaard; uiting van pijn	HO('s)	uitroep; heteroseksueel	PA('s)	vader
AL	heel, alles, hoewel	HU	uitroep van afschuw	PF	als blijk van minachting
AM(men)	zoogster	IA(en)	geluid van een ezel (maken)	PI('s)	Griekse letter; 3,14
AR(ren)	slee	ID	het onderbewuste	PO('s)	kamerpot
AS(sen)	spil	IE	hij	PU('s)	Chinese lengtemaat
AT(s)	at-sign, apenstaart, @	IK(ken)	individualiteit; pers.vnw.	RA('s)	maststaak
AU	tweeklank; uitroep van pijn	IN	voorzetsel	RE(s)	tweede toon
BE	geluid v/e schaap; beryllium; schaal van Baumé ; België	IO	vreugderoep	RI('s)	Japane afstandsmaat
BI('s)	biseksueel	IS	derde persoon van 'zijn'	SA	uitroep
BO('s)	boterham	IT(ten)	(h)itten = raken	SI('s)	zevende toon
BR	uiting van kou	JA('s)	als toestemming	TE	voorzetsel; bijwoord
CO('s)	coassistent	JE	persoonlijk voornaamwoord	TI('s)	zevende toon
DE	lidwoord	JU	uitroep; paard (mv. = ju's)	TU	tuut
DO('s)	eerste toon	KA('s)	bazige vrouw; kade; kauw	UH	eh, als aarzeling
EB	laagwater	KS	kst, uitroep om dier weg te jagen	UI(en)	ajuin
EG(gen)	landbouwwerktuig	KU	achterste	UK(ken)	klein kind
EH	als aarzeling	LA('s)	zesde toon; klank; lade	UP(pen)	uploaden
EI('s)	korte ei	LI('s)	Chinese afstandsmaat	UT('s)	do
EL(len)	lengtemaat	MA('s)	moeder	UW(e)	bezittelijk voornaamw.
EN	voegwoord	ME	persoonlijk voornaamwoord	VA	vader
ER	daar	MI('s)	derde toon	WA	wade; knieschijf; kleed; net
ES(sen)	loofboom	MU('s)	neutrale toestand; Griekse letter	WE	persoonlijk voornaamw.
ET(ten)	beweiden	NA(e)	verwante; achter;nabij;nadat	YO	jongerengroet
EX(en)	vroegere vriend(in)	NO	node; Japans toneelspel	ZE	persoonlijk voornaamw.
FA('s)	vierde toon	NU	tegenwoordig; het heden	ZO	zode; als; kook; op die wijze; meteen
GA(den)	echtgenoot	OF	voegwoord		
GE	persoonlijk voornaamwoord	OH	uitdrukking van spijt, droefheid		
GO	bordspel; fiat (mv. = go's)	OI	punkstijl; 'wat zou dat?'		

Kleine weetjes

VLINDERS en **MOTTEN** kunnen verrassende namen hebben zoals **AURELIA** (-s), **VANESSA** (-s), **BOORDER** (-s) enz., maar ook samengestelde namen ....

van **BOS** kan je **BOSWITJE** maken

van **BUXUS** kan je **BUXUSMOT** maken

van **DAG** kan je **DAGKAPEL** maken

van **DONS** kan je **DONSVLINDER** maken

van **EIK** kan je **EIKENPAGE** maken

van **GRAS** kan je **GRASUIL** of **GRASMOT** maken

van **HOOI** kan je **HOOIBEEST** maken

van **KARWIJ** kan je **KARWIJMOT** maken

van **MOS** kan je **MOSMETER** maken

van **PAN** kan je **PANVOGEL** maken (ook **PANNEVOGEL**)

van **SNUIT** kan je **SNUITUIL** maken

van **WAS** kan je **WASMOT** maken

van **WIE** kan je **WIEWOUTER** maken

van **YUCCA** kan je **YUCCAMOT** maken

In een clubwedstrijd, zondagmorgen in Dendermonde, werd in de beginfase van het spel, het woord **QUEER** gelegd. Een woord dat al meerdere malen op een scrabblebord verschenen is.

Natuurlijk kan er **QUEERS** of **QUEERTJE(s)** van gemaakt worden... maar ook...

PIQUEER PIQUEERT PIQUEERDE PIQUEERDEN GEPIQUEERD	TOQUEER TOQUEERT TOQUEERDE TOQUEERDEN GETOQUEERD GETOQUEERDE	CALQUEER CALQUEERT CALQUEERDE CALQUEERDEN GECALQUEERD GECALQUEERDE	ADEQUEER ADEQUEERT ADEQUEERDE ADEQUEERDEN GEADEQUEERD GEADEQUEERDE
EVOQUEER EVOQUEERT EVOQUEERDE EVOQUEERDEN GEËVOQUEERD GEËVOQUEERDE GEËVOQUEERDEN	CHOQUEER CHOQUEERT CHOQUEERDE CHOQUEERDEN GECHOQUEERD GECHOQUEERDE GECHOQUEERDEN	TROQUEER TROQUEERT TROQUEERDE TROQUEERDEN GETROQUEERD GETROQUEERDE	ABDIQUEER ABDIQUEERT ABDIQUEERDE ABDIQUEERDEN GEABDIQUEERD
ATTAQUEER ATTAQUEERT ATTAQUEERDE ATTAQUEERDEN GEATTAQUEERD GEATTAQUEERDE GEATTAQUEERDEN	APPLIQUEER APPLIQUEERT APPLIQUEERDE APPLIQUEERDEN GEAPPLIQUEERD GEAPPLIQUEERDE	EXPLIQUEER EXPLIQUEERT EXPLIQUEERDE EXPLIQUEERDEN GEEPLIQUEERD GEEPLIQUEERDE	zo ook voor volgende werkwoorden: COLLOQUEREN CONFISQUEREN DECALQUEREN DEMARQUEREN RETORQUEREN SUFFOQUEREN

Hieronder staan 32 woorden. Zoek naar de anagrammen van elk woord.
Wanneer het gepaste anagram gevonden is, vormen de eerste letters van elk woord, een gezegde.

Succes!!!

1. GELDEN	.....	17. VROEGE	.....
2. SERIE	.....	18. SCHRIEL	.....
3. LEGE	.....	19. LAAIDE	.....
4. ADEL	.....	20. BULTJE	.....
5. SNAUWT	.....	21. TEKORT	.....
6. VEREN	.....	22. SNEERT	.....
7. DOMME	.....	23. RUZIEN	.....
8. VEER	.....	24. MODERN	.....
9. PIJNEN	.....	25. BEIAARD	.....
10. TIEREND	.....	26. AREND	.....
11. ROEST	.....	27. VERWEN	.....
12. BAGELS	.....	28. MEID	.....
13. GENDER	.....	29. DREIGEN	.....
14. CHILT	.....	30. STAAN	.....
15. TAFEL	.....	31. METAAL	.....
16. TONEN	.....	32. BIJNA	.....

Oplossing uiterlijk op 20/07/2023 naar: dewoordenaar@ntsv.eu

De winnaar zal worden uitgeloot op het IC De Wase in Sint-Niklaas op 29/07/2023.

Kom je niet naar het toernooi, geen probleem, je prijs wordt aan iemand van je club meegegeven.

Oplossing puzzel De Woordenaar februari 2023

WOORDENLIJST

ERRATA: in het artikel 'Geen Inwoners' in De Woordenaar van februari 2023 werd terecht een fout opgemerkt door Ronald Torreele. Het woord 'eskimo' heeft geen meervoud! (dus geen eskimo's). Bedankt Ronald!